

משמעות

”ואלה שמות בני

מי אני ומה שמי?

נוכל לספר לילדים שבשבוע שעבר סיימנו את חומש בראשית, והשבת אנו מתחילים לקרוא בחומש שמות (כדאי להראות לילדים את החומשים עצמם).

לדעתכם, למה קוראים לחומש שמות בשמו?

לאחר תשובות הילדים נוכל לסכם שבתחילת החומש מוזכרים שמות בני יעקב, ומהם נולד עם ישראל כולו. נוכל לומר לילדים שלכבוד התחלת חומש שמות, גם אנחנו בגן נדבר על שמות.

אפשר לפתוח בסבב שכל ילד יאמר בו את שמו המלא. פעמים רבות יש לילדים שמות נוספים ומעניין לשמוע גם אותם. אפשר להזכיר גם שמות חיבה או שמות קיצור של הילדים.

אם יש ילד ששמו כשם אחד השבטים כדאי לציין זאת כדי שהילדים יחשו את שרשרת הדורות ואיך השם נשמר במהלך הדורות.

לגנות

השבת אנחנו מתחילים לקרוא את חומש שמות, החומש שבני ישראל הופכים להיות בו לעם. בתחילת פרשת שמות כתובים השמות של בני ישראל "יִצְחָק יָרָךְ יַעֲקֹב". השמות אינם אקראיים. לאה ורחל נתנו לבניהם שמות המבטאים את תקוותיהן והרגשותיהן, וכל שם שניתן לוה במשמעות המיוחדת שלו.

פרשת השבוע תוכל להיות נקודת פתיחה לחוויות לימודיות הקשורות לשמות הילדים.

אפשר להעלות שאלות כגון:

- מהו שם? • מי ניתן את השם ומתי?
- מדוע צריך לקרוא בשם? מה היה קורה אילו אנשים לא היו נקראים בשמות?
- מה היה קורה לו היה לכולנו אותו שם?

נוכל לקנח את השיחה במשחקי שמות, כמו:

- "טוק טוק מי אני ומה שמי" • פיזור כרטיסיות שמות של הילדים, וכל ילד יוצאן למצוא את שמו.
- פיזור אותיות, וכל ילד יאסוף את אותיות שמו ויסדרם בסדר.
- קריאה בשם ילד ומסירת כדור או אביזר אחר אליו • כל ילד יאמר את שמו בחלוקה לצלילים.
- הגעת תקרא בשמות כמה ילדים, והם יחליפו את מקומותיהם.

שיר:
לכל איש יש שם

שמות בני אדם

”...יִשְׂרָאֵל” (שמות א, א)

פרשה על המפה

בעקבות השיחה ומשחקי השמות יוכלו הילדים לכתוב שמות ולעטר כרצונם את המעמד. המעמד המצויר ישמש תזכורת לפעילות בגן, ודרכו יוכלו הילדים לחלוק את חוויות הלימוד בגן עם בני המשפחה.

”לְכָל אִישׁ יִשׁ שֵׁם שְׁנֵתָן לוֹ אֱלֹהִים וְנָתַנּוּ לוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ” (זלדה)

כשנולד ילד, הוריו בוחרים לו שם. השם שניתן לאדם מייחד אותו ומבדילו מהאחרים. כדאי לברר עם הילדים אם הם מבינים את משמעות שמותיהם. הגננת יכולה לשאול:

”מי יכול לספר לנו למה קראו לך בשמו?”

מעניין לגלות אם ישנן תשובות החוזרות על עצמן, כגון: על שם אחד הסבים או הסבתות, על שם דמות מהתנ”ך, על שם מקום בארץ, על שם בעל חיים, על שם עץ, וכדומה.

”לְכָל אִישׁ יִשׁ שֵׁם שְׁנֵתָנוּ לוֹ קוֹמָתוֹ וְאָפֶן חִיּוֹכּוֹ”

מובא במדרש (תנחומא, ויקהל, א): ”שלשה שמות נקראו לו לאדם: אחד מה שקוראים לו אביו ואמו, ואחד מה שקוראין לו בני אדם, ואחד מה שקונה הוא לעצמו. טוב מכולן מה שקונה הוא לעצמו”. בהשראת המדרש הזה כתבה זלדה המשוררת את השיר: ”לכל איש יש שם” (קישור בברקוד המצורף).

באמצעות משחקים נוכל להמחיש לילדים את הרעיון הנובע מהשיר - שמו של האדם נובע גם מתכונותיו:

• הגננת יכולה לנקוב בתכונות טובות של אחד הילדים, וחבריו ינחשו למי התכוונה. למשל: ”אני חושבת על ילדה שמשתפת תמיד ילדים כשהיא משחקת במרכז המשפחה”.

• כל ילד בתורו ישב ליד הגננת, וחבריו יאמרו את תכונותיו הטובות.

משחקים אלו מעצימים את הילד בהיותם כמעין זרקור הממקד ומגביר את ביטחונו העצמי.